

ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Ինքն եր, որ Երազիս մարմարեայ եզերքներուն վրայ, այս գիշեր,
Ապառաժի մը նման անյաղթելիօրէն ոտքի,
Իր ըմբոստացողի հրեղէն գլուխն աստղերուն մէջ մխրճելէն,
Ու իր ձեռքը ասելութեան սուրերովը զինած,
Հողին փրկութեան սիրովը հրաշացած եղբօր մը նման,
Որ եղբօր մը օտարացումէն իր հոգին կ'արիւնէ,
Խօսեցաւ ինծի ան, եւ իր բառերը իրարու ետեւէ, եւ կարգ առ կարգ,
Խիստ էին եւ քաղցր եւ ճշմարիտ եւ քինայոյզ եւ առնական...

“Եւ ահաւասիկ ես եմ, ո՛վ մեղկութեան ու անշարժութեան զաւակ,
Որ աղմկայոյզօրէն՝ այս իրիկուն հեռուներէն կու գամ,
Քու երագուն եւ անտարբեր ու անգործօն ու եսական ու տկար
Երիտասարդի մարմինդ ու էութիւնդ ու հոգիդ,
Բազուկիս հարուածովը ու սուրերուս շառաչին հետ,
Կռիւներու հարկադրիչ ժամերուն համար, վերջնականապէս ցնցելու...
Ոնկնդրէ՛ իմ ձայնիս, որ այս վճռականութեան օրերուն
Մեր ցեղին, մեր վրէժին ու մեր արիւնին աղաղակն է ահարկու,
Ու խառնուէ՛, ընկերացի՛ր, եղբայրացի՛ր սա՛ մեր հզօրաքայլ ամբոխին
հետ՝

Եթէ դեռ քու հոգիիդ մէջ ազատութեան որեւէ կայծ վառ մնաց,
Եթէ դեռ քու բազուկներդ քաջութիւնը ունին թշնամիներ հարուածելու,
Եթէ սիրտդ գէթ անգամ մը խոցոտուեցաւ մեր մայր-հողին մահացումէն,
Եթէ ցեղիդ տառապանքէն ու անմեղներու կոտորածին մղձաւանջէն
Քու ներսիդիդ ասելութեան ու բարկութեան անտառները բարձրացան...
Եթէ դուն դեռ կեանքիդ մէջը պիտի կրնաս նպատակի մը փաթթուիլ,
Եթէ դեռ քու աչուրներդ այս անօգուտ արցունքներէն չկուրցան...
Եթէ դուն քու աղօթքներդ Ասելութեան գոռումներու փոխեցիր,
Եթէ ցեղիդ ռազմական ու արեգակէ արիւնին
Երակներուդ եւ գլխուդ մէջ բորբոքուիլը դեռ կը զգաս,
Եթէ դեռ Արամին, Տիգրանին, Արտաշէսին եւ Վարդանին
Յաղթանակող զօրութենէն քու մէջդ շունչ մը մնաց,
Դիւցազնական քայլերէն քու երագողի նայուածքներուդ առջեւ
Անձնուիրութեան, վրէժի եւ ազատութեան ճանապարհ մը բացուեցաւ,
Ոտքի՛ կեցիր այն ատեն, եղբայրացի՛ր խումբերուս ու մրրկուէ՛ անոնց հետ,
Որովհետեւ, զիտցիր որ այս զոհաբերումի, ընդվզումի եւ յոյսի օրերուն
Մեր ամէն մէկուն համար անկողնի մէջ հոգի տալը վատութիւնն է
վատութիւններուն...”:

Յանկարծ խումբերը հեռացան արեւածագին կրակներուն մէջէն,
Ու իրենց կամաւորի գիտակից ու վճռական քայլերուն հնչիւնը երկաթեայ
Մարմարակոյտեր փշրող անհամար կռաններու հնչիւնը ունէր...
Մինչդէռ թշնամիներէն անջատուած գլուխներ ջահերու պէս կը
բոցավառէին՝
Իրենց ուսերուն վրայ բարձրացուցած սուրերուն կատարներէն...
Եւ ես այն ատեն՝ նախանձութեամբ ու տարփանքով հողին վրայ ծնրադիր՝
Իրենց հերոսի քայլերուն հետքը երկիւղածօրէն համբուրեցի...

Միամանթո